

Az MME Nomenclator Bizottság 1995. évi jelentése a Magyarországon ritka madárfajok előfordulásáról

MAGYAR GÁBOR

Az MME Nomenclator Bizottság 1995-ben 41 hazánkban ritka madárfaj és alfaj 92 előfordulási adatával kapcsolatos jelentést vizsgált meg. A jelentések postai úton történő köröztetését és elbírálását követően a Bizottság 1996. április 13-án Sarródon ült össze az 1995. évi adatok lezárása és összesítése céljából. Az alábbi személyek voltak a Bizottság tagjai 1995-ben (alfabetikus sorrendben): dr. Bankovics Attila (elnök), Barbácsy Zoltán, dr. Bod Péter, Ecsedi Zoltán, dr. Hadarics Tibor, dr. Kovács Gábor, dr. Magyar Gábor (titkár), Schmidt András, és Waliczky Zoltán.

A beküldött adatok közül a Bizottság 33 faj, illetve alfaj 76 adatát fogadta el (ez 82,6 %-a a megvizsgált adatoknak). Valamennyi elfogadott adat "A" kategóriába tartozik. Négy további megfigyelés kapcsán kiegészítő információk beérkezéséig a Bizottság elhalasztotta a döntését.

Ugyancsak e jelentés tartalmazza azon fajok 1995. évi adatait, melyekről rövidített leírást, vagy csak az észlelés beküldését kérte a Bizottság (sarki partfutó, nagy sárszalonna, kis goda, kis csér). Az előfordulások megszorodása eredményeképpen a kis godára és a kis csérre 1986-ig visszamenőleg feloldottuk a jelentéskészítés kötelezettségét, így az időközben beérkezett korábbi adatokat is azok bírálata nélkül összesítettük.

A fajok neve mögött zárójelben olvasható számadatok a faj bizonyított magyarországi előfordulásainak a számát jelentik 1995-tel bezárólag. Az 1975 végéig elfogadott adatok Keve (1984) Nomenclatorában, az MME Nomenclator Bizottság által 1988 óta elfogadott adatok Bankovics (1989, 1990, 1992, 1993), Magyar & Hadarics (1995), Magyar (1995) és Waliczky (1993) által közzétett jelentésekben található meg. Az előfordulások számát és az összes példányszámot törtjellel választja el (amennyiben csak egy szám van feltüntetve, ez az előfordulást és az egyedszámot is jelenti). Amennyiben az előfordulások pontos számát a Bizottság tevékenységének megkezdése előtt nem tartották nyilván, az adatokat "n+az 1988 után elfogadott adatok" formában adjuk meg. Csak az 1995. évi adatok számát adjuk meg azon fajok esetében, melyeknek jelen pillanatban csak az adatait gyűjtjük.

Amennyiben a megfigyelés halastavon történt és a megfigyelés helyét a tórendszeren belüli medence („tóegység”) számát is tartalmazza a jelentés, ez a tó neve után zárójelben, római számmal szerepel. Ha a tónak vagy medencének külön neve van, az ugyancsak zárójelben szerepel, pl. Hortobágyi-halastó (Kondás).

A Bizottság tovább folytatta a mai formában megkezdett működése előtti időszak adatainak átvizsgálását, így több korábbi adat is a mostani jelentésben lát napvilágot. Ezúton is felhívjuk tagtársaink figyelmét, amennyiben az 1988 előtti időszakból olyan ritka madár előfordulási adatával rendelkeznek, melyet a Bizottság a részére beküldött jelentés hiányában még nem bíralt, azt készítsék el, és juttassák el a Bizottság titkára címére (MME Nomenclator Bizottság, H-1121 Budapest, Költő u. 21.). Amennyiben a jelentés készítésével kapcsolatban kérdés merülne fel, a Bizottság tagjai szívesen állnak felvilágosítással a megfigyelők rendelkezésére. A jelentés elkészítésének módjáról egyebek mellett a Partimadár 1994/2 számában közölt irányelvek a mérvadók (Magyar 1994).

Az el nem fogadott adatok a jelentés végén található a megfigyelők nevének felsorolása nélkül. Ezeknek az adatoknak az esetében gyakran valószínűsíthető ugyan a faji hovatartozás, a beküldött dokumentumok alapján mégsem zárható ki egy másik faj minden kétséget kizáróan. Más esetekben az észlelt egyed egyértelműen vagy legalábbis nagy valószínűséggel más fajnak volt határozható. Minthogy ezeknél az adatoknál a faji hovatartozás nem állapítható meg megnyugtató módon, a madártani szakirodalomban kerülendő rájuk a hivatkozás.

Az itt felsorolt adatokra történő hivatkozás esetén, amennyiben az MME NB jelentésén kívül más forrás nem adható meg (minthogy azt máshol nem publikálták még), javasoljuk a megfigyelők nevét is feltüntetni hasonlóan a következő példához: „*Sterna paradisaea*: 1995. szeptember 16. Naszály, Ferencmajori-halastó (Csonka P. in: Magyar 1997)”.

Az 1995. év nevezetességei

1995-ben két, Magyarországra nézve új madárfajt fogadott el a Bizottság. A **hosszúcsőrű cankógoda** (*Limnodromus scolopaceus*) és a **kucsás sármány** (*Emberiza melanocephala*) adatával a hazánkban bizonyítottan előfordult madárfajok száma 365-re emelkedett.

További említésre méltó adatok 1995-ben: **kékcsőréce** (*Oxyura leucocephala*) 1. előfordulás 1988 óta; **fakó keselyű** (*Gyps fulvus*): 1. előfordulás 1988. óta; **pusztai sas** (*Aquila nipalensis*) 8-9. előfordulás; **feketeszárnnyú székiésér** (*Glareola nodrimanni*) (meghiúsult költés) 4. előfordulás 1988. óta; **cankópartfutó** (*Tryngites subruficollis*): 2. előfordulás; **vékonycsőrű póling** (*Numenius tenuirostris*) 6. előfordulás 1988. óta; **kenti csér** (*Sterna sandwicensis*) 4-5. előfordulás; **sarki csér** (*Sterna paradisaea*) 4-5. előfordulás; **halászsirály** (*Larus ichthyaetus*) 9-12. előfordulás; **citrombillegető** (*Motacilla citreola*) 6-8. előfordulás; **rozsdás nádiposzáta** (*Acrocephalus agricola*) 3. előfordulás; **csilpcsalpfüzike szibériai alfaja** (*Phylloscopus collybita tristis*) 3. előfordulás (egyben első megfogott pd); **karmazsinpirók** (*Carpodacus erythrinus*) 8-9. előfordulás.

A hitelesített adatok tükrében 1995 során 303 madárfaj fordult elő bizonyítottan hazánk határain belül. Bár nem tartozik a Bizottság által bírálendő fajok közé, az év szenzációja a pásztormadarak (*Sturnus roseus*) újabb fészkelése volt. Ugyancsak fészkeltek immár harmadízben a pusztai ölyv (*Buteo rufinus*).

1995-ben elfogadott adatok – Accepted records in 1995

A Magyarországon hitelesítetten előfordult madárfajok egyes adatait az AERC (Association of European Rarities Committees) által javasolt kategóriák alapján soroltuk be. Az egyes kategóriák definíciója és az elbírálendő fajok listája az 1993-as jelentésben (Magyar & Hadarics 1995), az elbírálendő fajok listája az 1994-es jelentésben (Magyar 1995) található meg.

A kategória

Füles vöcsök (*Podiceps auritus*) (19/21)

1994. január 16. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 téli tollazatú pd (Végyvári Zs.);
1994. augusztus 20–28. Geszt, Begécsi-halastó (Jankovics-tó) 1 téli tollazatú pd (Kern R. és társai);
1994. december 31. Bokod, Bokodi-hűtőtó 1 téli tollazatú pd (Riezing N.);
1995. április 8–19. Pilismarót, Duna (Pilismaróti-öböl) 1 nászruhás ad. pd (Magyar G. és társai);
1995. november 1. Kismaros, Duna (1680 fkm) 1 téli tollazatú pd (Kern R.);

Rózsás gödény (*Pelecanus onocrotalus*) (n+5)

1986. április 9. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (XI.) 1 subad. pd (Schmidt A. és társai);
1995. április 21 – május 4. Fertőújlak, Nyéki-szállás és Paprét 1 imm. pd (A. Ingold, Pellingner A. és társai);
1995. június 15. Karcag 1pd (Haraszthy L.);

Kis hattyú (*Cygnus columbianus*) (10/15)

1994. december 10. Jászkarajenő, Karai-halastó 2 ad. pd (Vasuta G.);
1994. december 13–28. Somlószlós 5 pd (3 ad. és 2 juv.) (Kaufman G. és társai);

Kis lilik (*Anser erythropus*)

1995. február 14. Nagyváni-pusztá 6 pd. (Kovács G.);
1995. március 18. Apaj, Apaj-pusztá 1 ad. pd (Szinai P., Bóhm A.);
1995. március 31. Hortobágy, Kékes 49 pd. (Kovács G.);
1995. április 6. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (I. és II.) 13 pd (Ecsedi Z., Juhász T.);
1995. szeptember 27. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (V. tó) 9 pd. (Tar J.);
1995. szeptember 28. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (V. tó) 11 pd. (4 juv.) (Kovács G.);
1995. október 1. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (V. tó) 16 pd. (Kovács G.);
1995. október 4. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (V. tó) 7 pd. (Kovács G.);
1995. október 16. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (VI. tó) 35 pd. (6-8 juv.) Kovács G.);
1995. október 19. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó (I. tó) 13 pd. (Kovács G.);
1995. október 29. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó (I. tó) 15 pd. (3 juv.) (Kovács G.);
1995. október 29. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (VI. tó) 51 pd. (Kovács G.);

Örvös lúd (*Branta bernicla*) (22)

1987. november 14. Szob, Duna 1 juv. pd (*ssp. bernicla*) (Schmidt A.);
1995. február 20. és 22. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 ad. pd (*ssp. bernicla*) (Pellingner A., Molnár B., Németh Á.);

Vörös ásólúd (*Tadorna ferruginea*) (15/19)

1995. augusztus 5. Sárkeresztúr, Sárkány-tó 2 ad. pd (hím és tojó) (Oláh S., Szalay K.);
1995. augusztus 13. Naszály, Ferencmajori-halastó (III.) 1 ad. tojó pd (Csonka P., Bajor Z., Bolla A., Gyergyószegi F.);
1995. szeptember 24 – október 15. Fertőújlak, élőhely-rekonstrukció 1 juv. pd (Pellingner A., Antli I.);

Kékcőrű réce (*Oxyura leucocephala*) (n+1)

1995. február 25–26. Tömörkény, Csaj-tó (VI.) 1 tojó pd (Oláh J. és társai);

Fakó keselyű (*Gyps fulvus*) (n+1)

1995. szeptember 5. Vác, Naszály 1 juv. pd (Fodor A.);

Fakó rétihéja (*Circus macrourus*) (n+13)

1994. április 15. Furta, Kanta-köz 1 ad. hím pd (Demeter L.);
1994. szeptember 21. Furta, Telek 1 ad. hím pd (Demeter L.);
1994. november 6. Fülöpszállás, Zab-szék 1 juv. pd (Kókay Sz., Albert L., Vámosi K.);
1995. április 11. Hortobágy, Álomzug 1 ad. hím pd (Magyar G., Kovács G.);

Fekete sas (*Aquila clanga*) (n+7)

1994. október 9 – december 21. Fertőújlak, Paprét 1 imm. (2y) pd (Hadarics T., Pellingner A.);
1994. november 13. Sumony, Sumonyi-halastó 1 juv. (1y) pd (Ónodi M.);
1995. október 7. Tömörkény, Csaj-tó 1 subad. pd (Vasuta G., Bajor Z., Békés E., Juhász I.);
1995. október 14 – november 15. Fertőújlak, élőhely-rekonstrukció 1 imm. (3y) pd (Antli I., Pellingner A., Hadarics T. és társaik);

Pusztai sas (*Aquila nipalensis*) (9)

1995. május 1–2. Balmazújváros, Magdolna, 1995. május 28. Hortobágy, Borsós-rét 1 imm. (4y) pd (Ecsedi Z. és társai);
1995. július 3. Tiszacsege, Darassa-pusztá 1 subad. pd (Konyhás S.);

Fehérkarmú vércse (*Falco naumanni*) (n+2)

1995. április 13. Csákvár, Csíkvarsai-rét 1 ad. hím pd (Csonka P., Kozma L.);

Feketeszárnyú székicsér (*Glareola nordmanni*) (n+4/5)

1995. május 18–27. Karcag 2 ad. pd (sikertelenül költő pár) (Kovács G., Magyar G. és társaik);

Sarki partfutó (*Calidris canutus*) (1995: 1/4)

1995. szeptember 8. Nagyhegyes, Elepi-halastó (VII.) 4 juv. pd (Ecsedi Z., Szilágyi A.);

Vándorpartfutó (*Calidris melanotos*) (6/8)

1993. július 17–21. Hortobágy, Csécsi-halastó 1 nászruhás ad. pd (G. Vergauwen, J. van Wyhberghe és társaik) (Ecsedi 1993; fotó – Tűzok 1:25 19. kép);

Cankópartfutó (*Tryngites subruficollis*) (2)

1995. augusztus 16–18. Pély, Hatrongyosi-libanevelő 1 ad. pd (Borbáth P. és társai) (Borbáth 1996; fotó – Tűzok 1:25 18. kép);

Nagy sárszalonka (*Gallinago media*) (1995: 7)

1995. április 19. Szarvas, Iskolaföldi-halastó 1 pd (Oláh J.);
1995. április 20. Hortobágy, Karácsonyfoki-tó 1 pd (Ecsedi Z., Ecsedi L.);
1995. május 10. Hortobágy, Szelencés 1 pd (Ecsedi Z., Ecsedi L.);
1995. május 14. Szeged, Szegedi-Fertő 1 pd (Schmidt A., Magyar G., Kóvári I., Czirák Z.);
1995. május 14. Nagyvíván, Nagyvíváni-pusztá 1 pd (Kovács G., G. Gorman és társaik);
1995. május 27. Hortobágy, Karácsonyfoki-tó 1 pd (Ecsedi Z., Nagy Gy., Szimuly Gy.);
1995. augusztus 27. és szeptember 5. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (I.) 1 pd (G. Gorman és társai);

Hosszúcsőrű cankógoda (*Limnodromus scolopaceus*) (1)

1995. április 30 – május 1. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (I. tó) 1 nászruhás ad. (Zeke T., Zöld B., Ecsedi Z. és társaik);

Kis goda (*Limosa lapponica*) (1995: 2)

1988. szeptember 16. Balmazújváros, Magdolna 1 juv. pd (Ecsedi Z., Szilágyi A., Szondi L.);
1988. szeptember 18. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó 1 juv. pd (Ecsedi Z., Szilágyi A.);
1990. szeptember 1–29. Nagyhegyes, Elepi-halastó: szeptember 1–5. 1 juv. pd (Szondi L., Tar J.), szeptember 16. 1 juv. pd (Szondi L., Tar J.), szeptember 23. 2 juv. pd (Ecsedi Z., Tar J.), szeptember 29. 1 juv. pd (Szondi L.);
1990. szeptember 7–22. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó: szeptember 7. 11 juv. pd (Ecsedi Z., Szondi L.), szeptember 8. 13 juv. pd (Ecsedi Z. és társai), szeptember 10. 12 juv. pd (Ecsedi Z., Tar J.), szeptember 11. 8 juv. pd (Ecsedi Z. és társai), szeptember 13. és 15. 14 juv. pd (Tar J., Ecsedi Z. és társai), szeptember 20. 12 juv. pd (Ecsedi Z.), szeptember 22. 8 juv. pd (Ecsedi Z. és társai);
1991. szeptember 7 – október 18. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó: szeptember 7. 9 juv. pd (Ecsedi Z. és társai), szeptember 8. 5 juv. pd (Ecsedi Z. és társai), szeptember 9. 8 juv. pd (Ecsedi Z.), szeptember 12. 16 juv. pd (Ecsedi Z., Tar J.), szeptember 13. 2 juv. pd (Ecsedi Z., Tar J.), szeptember 14. 16 juv. pd (Ecsedi Z.), szeptember 18. 10 juv. pd

- (Tar J.), szeptember 20. 3 juv. pd (Tar J.), szeptember 22. 4 juv. pd (Ecsedi Z.), szeptember 23. 2 juv. pd (Ecsedi Z.), szeptember 24. és 28. 9 juv. pd (Ecsedi Z., Szilágyi A., Tar J.), október 5. 2 juv. pd (Ecsedi Z. és társai), október 12. és 18. 1 juv. pd (Ecsedi Z., Szilágyi A., Tar J.);
1991. szeptember 9–29. Nagyhegyes, Elepi-halastó: szeptember 9–11. 4 juv pd (Szondi L., Tar J.), szeptember 14. 3 juv. pd (Tar J.), szeptember 22. 2 juv. pd (Tar J.), szeptember 25. 3 juv. pd (Tar J.), szeptember 29. 4 juv. pd (Szilágyi A., Tar J.);
1991. szeptember 15. Tömörkény, Csaj-tó 12 juv. pd (Schmidt A.);
1992. szeptember 12. és 15. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó 1 ad. pd (Tar J., Szilágyi A., Nagy Gy.);
1993. augusztus 31 – szeptember 24. Hortobágy, Hortobágyi-halastó: augusztus 31. 1 juv. pd (Ecsedi Z., Tar J.), szeptember 2. 1 juv. pd (Tar J.), szeptember 18. 2 juv. pd (Tar J.), szeptember 24. 1 juv. pd (Ecsedi L., Tar J., Ecsedi Z., Szilágyi A.);
1993. szeptember 20–30. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó: szeptember 20. és 22. 2 juv. pd (Ecsedi Z.), szeptember 25. 1 juv. pd (Ecsedi Z. és társai), szeptember 27. 1 juv. pd (Ecsedi Z., Tar J.), szeptember 30. 1 juv. pd (Ecsedi Z.);
1993. szeptember 27. Balmazújváros, Magdolna 1 juv. pd (Tar J.);
1993. szeptember 27 – október 9. Nagyhegyes, Elepi-halastó: szeptember 27. 1 juv. pd (Tar J.), október 6. és 8–9. 1 juv. pd (Ecsedi Z., Tar J., Kovács G., Schmidt A.);
1994. április 4 – május 10. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó: április 4. 1 ad. pd (Ecsedi Z., Tar J.), május 7. 2 ad. pd (Ecsedi Z. és társai), május 8. 3 ad. pd (Ecsedi Z., Tar J.), május 10. 1 ad. pd (Ecsedi Z.);
1994. május 15–16. és 19–21. Hortobágy, Borsósi-halastó 1 ad. pd (Ecsedi Z., Nagy Gy., Szilágyi A., Tar J.);
1994. május 22 – június 29. Hortobágy, Hortobágyi-halastó: május 22–24. 1 ad. pd (Tar J. és társai), május 27. 1 ad. pd (Tar J. és társai), június 2. 1 ad. pd (Tar J. és társai), június 10. 1 ad. pd (Ecsedi L., Ecsedi Z.), június 28. 1 ad. pd (Tar J. és társai), június 29. 2 ad. pd (Tar J. és társai);
1994. szeptember 12. és 14. Hortobágy, Fényesi-halastó 1 juv. pd (Ecsedi Z., Faragó Á., Nagy Gy.);
1994. szeptember 13., 21., 25. és 27. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó 1 juv. pd (Béke Cs., Ecsedi Z., Ecsedi L., Nagy Gy., Tar J.);
1995. június 4. Szeged, Új-halastavak (III.) 1 nászruhás ad. pd (Mészáros Cs., Kókai K.);
1995. augusztus 17. Fertőújlak, élőhely-rekonstrukció 1 juv. pd (Neuwirth N., Pellinger A. és társaik);

Vékonycsőrű póling (*Numenius tenuirostris*) (n+6/13)

1995. szeptember 5. Hortobágy, Hortobágyi-halastó 1 ad. pd (G. Gorman, D. Rosair) (Gorman 1996);

Terekcankó (*Xenus cinereus*) (n+6)

1993. május 17. és 22. között (a pontos dátum nem ismert) Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 pd (M. Sattler);
1995. június 19. Hódmezővásárhely, Bábicki-gödör (téglagyári kubikgödörök) 1 pd (Kotymán L.);

Ékfarkú halfarkas (*Stercorarius parasiticus*) (n+15/16)

1986. szeptember 6. Tömörkény, Csaj-tó 1 ad. (világos színváltozat) (Schmidt E., Schmidt A.);

Halászsirály (*Larus ichthyaetus*) (12)

1993. július 1. Dömsöd, Ráckevei-Duna 1 ad. pd (Vámosi K.);
1995. április 1-től szeptemberig Hortobágy, Hortobágyi-, Elepi- és Fényesi-halastavak 1 imm. (3y) pd (Tar J., Gyüre P. és társaik);
1995. június 24-től szeptember közepéig Hortobágy, Elepi-, Hortobágyi- és Fényesi-halastavak 1 imm. (3y) pd (Ecsedi Z., Faragó Á., Tar J. és társaik);
1995. július 6-tól szeptember közepéig Hortobágy, Hortobágyi-halastó 1 ad. (kiszínezett) pd (Emri T., Ecsedi Z. és társaik);
1995. szeptember 6–28. Hortobágy, Hortobágyi-halastó 1 juv. (1y) pd (Magyar G., Tar J. és társaik);

Jeges sirály (*Larus hyperboreus*) (4)

1985. november 9. és 23–24. Almásfüzitő, Duna 1 ad. pd (Waliczky Z., Magyar G., Schmidt A. és társaik) (Waliczky & Magyar 1986);

Dolmányos sirály (*Larus marinus*) (13)

1987. október 1. Tömörkény, Csaj-tó 1 ad. pd (Schmidt A., Schmidt E.);
1989. október 28. Tömörkény, Csaj-tó 1 ad. pd (Schmidt A., Schmidt E.);
1991. szeptember 15. Szeged, Fehér-tó 1 ad. pd (Schmidt A., Schmidt E., Waliczky Z.);
1992. szeptember 19. Tömörkény, Csaj-tó 1 ad. pd (Schmidt A., Schmidt E.);
1993. szeptember 25. Tömörkény, Csaj-tó 1 ad. pd (Schmidt A. és társai);
1995. szeptember 9. és 30., október 8–15. Tömörkény, Csaj-tó (III.) 1 ad. pd (Schmidt A., Oláh J., Domján A. és társaik);

1995. szeptember 22. Kisköre, Patkósi-halastavak (II.) 1 imm. (3y) pd (Zalai T.);

Csüllő (*Rissa tridactyla*) (n+9/11)

1985. november 23. Almásfüzitő, Duna 1 juv. pd (Schmidt A. és társai);

1987. május 24. Soltszentimre 1 imm. pd (Schmidt A. és társai);

1995. november 7. Egerszalók, Egerszalóki-víztároló 1 juv. pd (Fitala Cs., Seres N.);

1995. december 29. Szeged, Szegedi-Fertő 1 juv. pd (Kasza F.);

Kacagócsér (*Gelochelidon nilotica*) (n+13/18)

1990. július 31. Szeged, Szegedi-Fertő 1 ad. pd (Schmidt A., Tokody B.);

1991. június 29. Fülöpszállás, Kelemen-szék 1 ad. pd (Schmidt A., Horváth G.);

1995. május 4. Geszt, Begécsi-halastó (IX.) 2 ad. pd (Kern R., Vasas A.);

1995. május 25. Nagyhegyes, Elepi-halastó 1 ad. pd (Ecsedi Z. és társai);

1995. július 2. Szeged, Új-halastavak (IX./2.) 1 ad. pd (Kókai K.);

1995. július 11. Bolhás, Nagybaráti-víztároló 2 ad. pd (Kasza F.);

1995. július 29. Szeged, Szegedi-Fertő (VII.) 2 imm. pd (Mészáros Cs., Kókai K.);

Kenti csér (*Sterna sandvicensis*) (5/8)

1995. május 16–17. Fertőújlak, Nyéki-szállás 2 ad. pd (Pellinger A., Hadarics T., Mogyorósi S.);

1995. augusztus 12. Hortobágy, Gyökérkúti-halastó 2 ad. pd (M. Philippe);

Sarki csér (*Sterna paradisaea*) (5)

1995. április 23–24. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 ad. pd (Pellinger A., M. Sattler, Tolnay K., Mogyorósi S.);

1995. szeptember 16. Naszály, Ferencmajori-halastó (IV.) 1 ad. pd (Csonka P.);

Kis csér (*Sterna albifrons*) (1995: 4/5)

1989. szeptember 15–24. Nagyhegyes, Elepi-halastó: szeptember 15. 2 pd (1 ad. és 1 juv.) (Szondi L.), szeptember 17. 2 pd (1 ad. és 1 juv.), szeptember 24. 1 ad. pd (Tar J.);

1990. június 3. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 2 ad. pd (Ecsedi Z., Tar J.);

1991. május 4. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó (4.) 2 ad. pd (Ecsedi L., Ecsedi Z., Szilágyi A., Tar J.);

1991. július 15. Hortobágy, Kónyai-halastó (I.) 1 ad. pd (Tar J.);

1992. június 21. Hortobágy, Kónyai-halastó (I.) 3 pd (2 ad. és 1 juv.) (Ecsedi Z., Szilágyi A., Tar J.);

1993. május 20. Balmazújváros, Magdolna 1 ad. pd (Ecsedi Z.);

1993. augusztus 12. Tisaszüly, Jánostanyai-halastavak (III.) 1 ad. pd (Rimóczi Á., Germán P.);

1994. május 19. Hortobágy, Borsósi-halastó 1 ad. pd (Tar J.);

1994. május 30. Balmazújváros, Horti-libanevelő 1 ad. pd (Ecsedi Z., Tar J.);

1994. június 13. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó 1 ad. pd (Ecsedi Z.);

1995. május 22. Balmazújváros, Nagyszik 1 ad. pd (Ecsedi Z.);

1995. május 23. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 ad. pd (Pellinger A.);

1995. július 22. Szeged, Új-halastavak (VIII.) 1 ad. pd (Mészáros Cs., Kókai K.);

1995. július 28. Fertőrákos, Fertő (Rákosi-öböl) 2 ad. pd (Mogyorósi S., Molnár B.);

Citrombillegető (*Motacilla citreola*) (8)

1995. április 15–17. Tömörkény, Csaj-tó (új VI.). 1 ad. hím pd (Oláh J. és társai) (Túzok 1:14, 2. kép, 1:28, 28. kép);

1995. április 16. Palotás, Palotási-víztároló 1 imm. hím (2y) pd (Harmos K.);

1995. május 10. Geszt, Begécsi-halastavak (Nagysziki-tó) 1 ad. hím pd (Kern R., Tögye J.);

Déli hantmadár (*Oenanthe hispanica*) (10)

1995. június 14. Tállya, kőbánya 1 ad. hím pd (*ssp. melanoleuca*, feketetorkú változat) (Ecsedi Z., Petrovics Z., Tar J. és társai);

1995. július 31 – augusztus 3. Süttő, Auév-bánya 1 ad. hím pd (*ssp. melanoleuca*, fehér-torkú változat) (Csonka P., Barina Z., Riezing N.);

Csikosfejű nádiposzáta (*Acrocephalus paludicola*)

1993. április 24. Apaj, Apaj-pusztá 1 pd (Schmidt A., G. Gorman);

Rozsdás nádiposzáta (*Acrocephalus agricola*) (3)

1995. július 21. Fehértó, Fehér-tó (Hanság) 1 ad. pd (megfogva) (Neuwirth N., Fülöp T. és társaik) (fotó: Túzok 1:29, 31. kép; Birding World 8: 292);

Csilpcsalpfüzike szibériai alfaja (*Phylloscopus collybita tristis*) (3)

1995. szeptember 18. Sopron, Nemes-kút 1 tojó pd (megfogva) (Hadarics T., Laczik D., Mogyorósi S., Mazál I., Molnár B.);

Karmazsinpirók (*Carpodacus erythrinus*) (9/10)

1991. május 22. Karcag, DATE Kutatóintézet parkja 1 ad. hím pd (megfogva) (Kalivoda B., Tóth L., Zsigrai Gy., Kovács J. I.) (Kalivoda 1993);

1994. május 22. Félhalom, Patkós csárda 1 imm. hím pd (Schmidt A., G. Gorman);

Kucsmás sármány (*Emberiza melanocephala*) (1)

1995. június 23. Tiszanána, Magas-határ-dűlő 1 ad. hím pd (Fitala Cs., Szegedi Zs, Sótér Sz., Klein D.) (Fitala & Szegedi 1995);

El nem fogadott adatok – Records not accepted

Rózsás flamingó (*Phoenicopterus ruber*) 1995. március 13. Véménd; **Rövidcsőrű lúd** (*Anser brachyrhynchus*) 1995. október 7. Dinnyés, Dinnyési-Fertő; **Fakó rétihéja** (*Circus macrourus*) 1995. szeptember 14. Hajdúszoboszló, Angyalháza; **Fekete sas** (*Aquila clanga*) 1995. február 7. Csokonyavisonta; **Baird-partfutó** (*Calidris bairdii*) 1994. május 16. Tiszasüly, Homori-halastó; 1995. augusztus 16. Naszály, Ferencmajori-halastavak; **Laposcsőrű víztaposó** (*Phalaropus fulicarius*) 1991. október 12. Fenékpusztá, Balaton; **Vékonycsőrű póling** (*Numenius tenuirostris*) 1994. március 30. Nagyrábé, Kis-Rábé-pusztá; **Nyíl farkú halfarkas** (*Stercorarius longicaudus*) 1994. október 5. Kópháza; **Gyűrűcsőrű sirály** (*Larus delawarensis*) 1995. január 3. Bokod, Bokodi-hűtőtó; **Kenti csér** (*Sterna sandvicensis*) 1995. április 20. Egerszalók, Egerszalóki-víztároló; **Sarki csér** (*Sterna paradisaea*) 1993. augusztus 3. Fehértó, Fehér-tó (Hanság); 1995. aug. 13. Fehértó, Fehér-tó (Hanság); **Naumann-rigó** (*Turdus naumanni*) 1993. március 15. Sajóecseg; **Törpesármány** (*Emberiza pusilla*) 1994. december 7. Somlószlós; **Karmazsinpirók** (*Carpodacus erythrinus*) 1994. augusztus 24. Péteri-tó.

Summary: The 1995 Annual Report of the Hungarian Rarities Committee

In 1995 the Rarities Committee of the Hungarian Ornithological and Nature Conservation Society came to a decision on 92 records reported to the committee. From these records 76 were accepted (82.6%), and concerned 33 species or subspecies. The annual meeting of the committee was held on April 13, 1996.

Definitions for categories follow the recommendations of the Texel and Helgoland guidelines of the AERC. The two sets of figures (Divided by a slash) after the species name indicate the number of occurrences and individuals up to and including 1995. When only one figure is shown this relates both occurrences and individuals. For those species where exact numbers of records were not summarised prior to 1988, only the number of records accepted since 1988 ('n+the number of records accepted since 1988') are given in brackets.

Since the report is in Hungarian, the following guidelines are given for acronyms and Hungarian words frequently used in the report. The date is written according to the Hungarian sequence i.e. year, month, day. The date is followed by the place of occurrence, usually the name of the town or municipality followed by the name of the actual location. Names and numbers of the particular pond in a fish-pond system are given in brackets after the name of the pond system. Number of individuals is given in the abbreviation 'pd' (i.e. individual) with notes on plumage, sex, or other circumstances of the record. 'Hím' refers to males, 'tojó' to females. '2y' means second year immature bird, 'nyugalmi ruhás' means winter (basic) plumage, 'nászruhás' refers to adult summer (alternate) plumage. 'Megfogva' means the bird was netted and ringed. The names of the observers are in brackets. 'És társai(k)' means 'et. al.' and usually indicates that the bird was reported by more than four observers. Reference to publication or photo, where available, is given after the records. Rejected records are listed at the end of the report.

Two new species for Hungary were amongst those accepted in 1995, namely Long-billed Dowitcher (*Limnodromus scolopaceus*) and Black-headed Bunting (*Emberiza melanocephala*). The total number of bird species which have occurred in Hungary now 365. Other noteworthy observations in 1995 were 1st record of White-headed Duck (*Oxyura leucocephala*) since 1988, 1st record of Griffon Vulture (*Gyps fulvus*) since 1988, 8-9th records of Steppe Eagle (*Aquila nipalensis*), 4th record of Black-winged Pratincole (*Glareola nordmanni*) since 1988, 2nd record of Buff-breasted Sandpiper (*Tryngites subruficollis*), 6th record of Slender-billed Curlew (*Numenius tenuirostris*) since 1988, 4-5th records of Sandwich Tern (*Sterna sandvicensis*), 4-5th records of Arctic Tern (*Sterna paradisaea*), 9-12th records of Great Black-headed Gull (*Larus ichthyaeus*), 6-8th records of Citrine Wagtail (*Motacilla citreola*), 3rd record of Paddyfield Warbler (*Acrocephalus agricola*),

3rd record (but first ever netted) of the Eastern race of Chiffchaff (*Phylloscopus collybita tristis*) and 8-9th records of Common Rosefinch (*Carpodacus erythrinus*). In 1995 a total of 303 bird species were recorded in Hungary.

Irodalom

- Bankovics A. 1989. A Nomenclaturai Állandó Bizottság jelentése, 1988. Mad. Táj. 1989(3–4): 48–49.
- Bankovics A. 1990. Újabb fajok Magyarország avifaunájában. Aquila 96–97: 127–133.
- Bankovics A. 1992. A Nomenclatura Bizottság jelentése az 1990-es évről. Mad. Táj. 1992(2): 46–48.
- Bankovics A. 1993. Az MME Nomenclatura Bizottságának jelentése az 1991. évről. Mad. Táj. 1993(2): 46–48.
- Borbáth P. 1996. Cankópartfűtő *Tryngites subruficollis* a pélyi Hatrongyosi-libanevelőn. Partimadár 5: 73–74.
- Ecsedi Z. 1993. Vándor partfűtő *Calidris melanotos* újabb előfordulása a Hortobágyon. Partimadár 1993 (3): 55–57.
- Fitala Cs. & Szegedi Zs. 1995. A kucsmás sármány (*Emberiza melanocephala*) első hazai előfordulása. Aquila 102: 229–230.
- Gorman, G. 1995. Repülő vékonycsőrű póling (*Numenius tenuirostris*) megfigyelése a Hortobágyon. Tűzok 1: 85–86.
- Kalivoda B. 1993. A karmazsinpirók (*Carpodacus erythrinus*) Magyarországon – az első alföldi előfordulás kapcsán. Aquila 100: 282–285.
- Keve A. 1984. Magyarország madarainak névjegyzéke. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Magyar G. 1994. Hogyan jelentsük ritka madárfajok észlelését? Partimadár 4(2): 52–55.
- Magyar G. 1995. Az MME Nomenclator Bizottság 1994. évi jelentése ritka madárfajok magyarországi előfordulásáról. Aquila 102: 199–208.
- Magyar G. & Hadarics T. 1995. Az MME Nomenclator Bizottság 1993. évi jelentése ritka madárfajok magyarországi előfordulásáról. Aquila 102: 193–198.
- Vasuta G. 1995. Kis hattyú (*Cygnus columbianus*) előfordulása a Jászkarajenői-halastónál. Aquila 102: 209.
- Waliczky Z. 1993. Az MME Nomenclatura Bizottságának jelentése az 1992. évről. Mad. Táj. 1993(2): 49–56.
- Waliczky Z. & Magyar G. 1986. A jeges sirály (*Larus hyperboreus*) újabb előfordulása Magyarországon. Mad. Táj. 1986(1): 40–41.

Dr. Magyar Gábor, MME Nomenclator Bizottság, H-1121 Budapest, Költő u. 21.

Magyar G. (1997): Az MME Nomenclator Bizottság 1995. évi jelentése a Magyarországon ritka madárfajok előfordulásáról. Tűzok 2: 1–10.